

Pažintis su nekiniška Kinija

Po sudėtingo žygio Kunluno kalnuose Kinijoje ir sėkmingo viršūnės šturmo Vilniaus universiteto žygeivių klubo grupė grįžo iš kalnų į civilizaciją. Per tris likusias iki skrydžio dienas žygeiviai stengėsi kuo daugiau pamatyti ir susipažinti su vietine kultūra.

Kinijos Sindziango rajonas, kuriame keliavome, ypatingas čia gyvenančių žmonių įvairovė ir kultūrų sankirta. Jau regiono pavadinimas „Sindziangas“, kinų kalba reiškiantis „Naujosios teritorijos“, išduoda, kad istoriškai tai buvo ne kinų gyvenamos žemės. Istorinis šio krašto pavadinimas - „Rytų Turkestanas“, o vietiniai gyventojai - musulmonai uigūrai ir kitos tiurkų tautos. Užrašai išskobose ir reklamose rašomi dviem kalbomis - kinų hieroglifais ir uigūriškai arabiškais rašmenimis.

Žiūrėk, su kuo sveikiesi!

Retas kinas ar uigūras čia moka bent žodį angliškai, tad jau kelionės pradžioje išmokome pasisveikinti ir padėkoti kinų kalba. Tačiau netru-

Retas kinas ar uigūras čia moka bent žodį angliškai, tad jau kelionės pradžioje išmokome pasisveikinti ir padėkoti kinų kalba. Tačiau netrukus supratome, kad ne visiems toks pasisveikinimas patinka.

kus supratome, kad ne visiems toks pasisveikinimas patinka. „Ne šiešie („ačiū“ kinų kalba), o *rachmat!*“ - tiesiai šviesiai pasakė uigūrė pardavėja Kašgare. Tad tuojau išmokome ir porą žodžių uigūrų kalba.

Jei keliausite po šį regioną, nepartartina pasikliauti vienu kinu gidu. Jis nesupažindins jūsų su uigūrų kultūra, nes šiam svetima ir neįdomi. Štai mūsų kelione rūpinęsis kinas Kongas, labai malonus ir draugiškas žmogus, stengėsi pristatyti mums kinišką virtuvę. Kiekvieną vakarą ėjome vis į kitą restoraną ir ragavome visokius patiekalus. Tačiau į uigūrų restoraną jis nebūtų mūsų vedęs, jei patys nebūtume to prašę. Kongas buvo labai nepatenkintas, kad ten negalima užsisakyti alaus (musulmonų restorane alkoholis neparduodamas), o pardavėja ne itin gerai moka kinų kalbą.

Vienas miestas - du vardai

Kitas regiono realijas atspindintis nutikimas - mūsų kelionė į Sačšos miestą. Vos

Lietuvių žygeiviai nuolat sulaukdavo vietinių gyventojų dėmesio.

nusileidę iš kalnų, paklausėme mūsų kino, ką jodamaus galėtume pamatyti netoli Kašgaro. „Netoli“ Kinijos atstumais suprantama kitaip nei Lietuvoje, ir jis pasiūlė mums kelionę į Sačšą, esantį 170 km nuo Kašgaro. Pridūrė, kad Kašgare nelabai yra ką žiūrėti. Keistai tai skambėjo, nes kelionių vadovuose nurodoma nemažai lankytinų objektų Kašgare ir aplink jį, o Sačšos pavadinimo visai nėra. Tačiau pamane, kad vietinis žmogus gal daugiau žino nei kelionių vadovų rašytojai. Rodydami žemėlapi išsiaiškinome, kad miestas turi ir kitą pavadinimą - Yarkandas. Pasak Kongo,

tai yra senovinis pavadinimas, vartojamas ir angliškose knygose, tačiau dabar, tvirtino jis, visi miestą vadina Sačša.

Nuvykus pasirodė, kad tame mieste nėra nieko labai ypatinga: pora mauzoliejų, paminklas vienai karalienei, senoviniai kapai, amatininkų dirbtuvių gatvė-turgus. Kitą dieną nuo Yarkando dar pavažiavę į šalies gilumą turėjome progą pasigrožėti Takla Makano dykumos kopomis ir pajodinėti ant kupranugarių.

Muziejus uigūrų namuose

Grįžę į Kašgarą aptikome ten puikų muziejų. Net neži-

nia, ar jį tinka vadinti muziejumi, nes jis įsikūręs uigūrų gyvenamose patalpose. Kaip bebūtų keista, nei kelionių vadovuose, nei žemėlapiuose ši vieta nepažymėta. Tai yra senovinis iš molio drėbtų namų kompleksas šalia Didžiojo Kašgaro turkaus. Prie vartų į šį senamiestį lankytojus pasitinka puikiai angliškai kalbantis uigūras gidas ir pasisiūlo parodyti miestą ir kasdienę uigūrų buitį. Prigrasina nuo jo neatsilikti, nes esą garantuotai pasiklysimė siaurų gatelių labirinte. Gidas vedžioja gatvėmis ir užsuka tai į vienus namus, tai į kitus bei parodo už aukštų molio sienų besislepiančius

jaukius kiemelius, apstatytus gėlių vazonais, namų kamburius, išklostytus kilimais, puodžiaus dirbtuves, duonos kepyklą... Čia pat ilsisi ar dirbatų namų gyventojai.

Iš tiesų įdomiausia ir Kašgare, ir Yarkande, ir pakeliui žvalgantis pro mašinos langus šiame rajone stebėti tokius skirtingus vietinius žmones, skurdžią ir paprastą jų buitį, ramų gyvenimo tempą. Įspūdingų architektūros ir dailės paminklų čia nėra, tačiau yra kitoks pasaulis, kurį labai smalsu pažinti.

Buvo smagu su jumis dalytis savo įspūdziais, iki kitos kelionės!

Vaikų darželiai keis priėmimo tvarką

Karolis Vaitkevičius
k.vaitkevicius@15min.lt

Nuo rugsėjo 1-osios Vilniuje turėtų pasikeisti registravimo į vaikų darželius tvarka. Tėvai vaikus turėtų registruoti ne darželyje, o centralizuotoje sistemoje. Valdininkai tikisi, kad tai sumažintų korupciją.

Dabar tėvai, norintys, kad jų vaikas lankytų darželį, jį turi užregistruoti kone dar negimusį. Tiek esą reikia laukti eilės.

„Eilės yra šiek tiek išpūstos, nes vaikai paprastai registruojami į kelis darželius iš karto, kad tikrai gautų vietą. Be to, ne visi užsiregistravę nuolat lanko darželį, todėl atsiranda papildomų laisvų vietų“, - sakė Justiniškių mikrorajone esančio darželio „Žilvinėlis“ direktorė Janina Gaučienė. Pasak jos, dėl didelių eilių tenka išgirsti, kad neva kai kurių darželių vadovai, kad vaikas atsidurtų eilės priekyje, iš tėvų prašo pinigų ar kitų daiktų įstaigai. Ši „ydinga praktika“ žinoma ir miesto vado-

vams, kurie prisipažįsta ir patys davę kyšį.

„Man ir pačiam yra tekę nešti butelį darželio vedėjai“, - žurnalistas vakar prisipažino Vilniaus miesto meras Juozas Imbrasas.

Siekiant darželiuose sumažinti korupciją, nuo rugsėjo turėtų pradėti veikti centralizuota registracijos programa, kurioje bus pateikiama informacija apie laisvas vietas darželiuose ir matyti visi į jas pretenduojantys vaikai.

„Dabar sunku pasakyti, kokia darželiuose paklausa ir pasiūla. Kai sistema pradės veikti, bus aiškiau, kiek dar reikia naujų darželių ir ką galima padaryti“, - sakė savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas Jeroslavas Narkevičius.

Artimiausiu metu ketinama pradėti darželio statybą Perkūnkiemyje. Šis turėtų tapti pavyzdžiu kitiems sostinės darželiams. Pasak valdininkų, problema, stabdanti mieste spartesnę darželių tinklo plėtrą - žemės kaina. „Savivaldybei tenka sklypus supirkinėti iš verslininkų. Tai chaotiškos miesto plėtros rezultatas“, - konstatavo meras J.Imbrasas.

Man ir pačiam yra tekę nešti butelį darželio vedėjai.

Prisipažino J.Imbrasas.

Londonas kalba, kad tai karščiausias Europos atradimas. Pamatyk juos!

HAPPY ENDLESS

Pirmasis gyvas koncertas
Rugpjūčio 7 dieną, 22:00
Vilniaus mokytojų namai, "Vasaros terasa", Vilniaus g. 39, Vilnius

terasa

15min

DELFI

DJ

M

TIKETA
www.tiketa.lt